

Skaarup blev landets første Statsseminarium, der optog kvindelige elever.

I de første 114 år af Skaarup Seminariums eksistens var seminariet "lukket land" for kvinder. Seminariet var udelukkende et mandssamfund.

Det var først i år 1919, at det første hold med kvindelige deltagere kunne dimitteres fra seminariet.

Foto af det første hold med kvindelige elever dimitteret fra Skaarup Statsseminarium 1919. Dimissionsholdet bestod af 13 mænd og 4 kvinder. På første række ses seminariets lærere med forstander dr. phil. Eduard Larsen siddende på venstre fløj.

Forud var gået en længere politisk debat om kvinders optagelse på statsseminarierne samt ønsket om oprettelse af et egentligt statsseminarium for kvinder. Det stærkt faldende ansørgertal til seminarierne havde stor indflydelse på de trufne beslutninger.

At **"Skaarup Statsseminarium"** var et mandssamfund, fremgår tydeligt af nedenstående foto.

Dette er foto af dimittendholdet 1911. Som nr. 3 i forreste række fra venstre ses seminarieforsstander J. F. L. Klingemann – de øvrige i forreste række er seminariets andre lærere. Personen længst til højre skiller sig ud fra lærerstaben. Det er gymnastiklæreren, der på det tidspunkt altid var en militærperson.

Der var dog kvindelige lærere beskæftiget i danske skoler, men undervisningen af dem foregik udelukkende på privatseminarier.

I 1859 indførtes den første eksamen for lærerinder.

I 1890 fandtes der i Danmark 4 statsseminarier, **Jonstrup, Ranum, Jelling og Skaarup** samt ikke mindre end 30 private seminarier.

I 1892 blev det besluttet at oprette et statsligt seminarium i Vejle for "forskolelærerinder", fordi skolernes mindste elever fortrinsvis blev undervist af mere eller mindre kvalificeret personale uden egentlig uddannelse.

I forbindelse med grundlovsændringerne af 5. juni 1915 fik kvinder stemmeret (den kom dog først i brug ved næste folketingsvalg i 1918).

Forskellige kvindebevægelser havde gennem en årrække arbejdet for større ligestilling mellem mænd og kvinder.

I 1915/16 blev der således rejst krav om, at kvinder også – på lige fod med mænd – skulle have adgang til optagelse på landets statsseminarier.

Pressen begyndte – på grund af en manglende søgning til seminarierne – at beskæftige sig med den formodede kommende lærermangel.

Myndighederne vedtog at nedsætte en kommission, der skulle løse seminarieproblemerne. Man overvejede også, om uddannelsestiden burde forlænges fra 3 til 4 år.

Efterhånden overgik pressedækningen til fortrinsvis at opfordre til, at den manglende rekruttering af ny elever til seminarierne skulle afhjælpes ved enten at oprette et nyt kvindeseminarium eller åbne de 4 statsseminarier for kvinder.

Seminariuuddannelsen. Den tidligere bebudede Kommission ang. Uddannelsen paa Seminarierne kan, efter hvad vi erfarer, ventes nedsat i en nær Fremtid.

Kommissionen skal have til Hovedopgave at fremkomme med Forslag til en Reform af Seminarieundervisningen, hvorom der som bekendt fra flere Sider har været fremsat Krav. Den skal derunder navnlig overveje Spørgsmaalet om, hvorvidt Undervisningen skal strække sig over fire Aar i Stedet for som nu over tre Aar. Ved Siden heraf vil den antagelig komme til at beskæftige sig med andre Spørgsmaal vedrørende Folkeskolen, bl. a. om Oprettelse af et Statsseminarium for Kvinder, hvorom der gentagne Gange har været indsendt Andragende til Regeringen, og om Folkeskolelærerinde-Uddannelsen.

Seminariuuddannelsen. Den tidligere bebudede Kommission ang. Uddannelsen på Seminarierne kan, efter hvad vi erfarer, ventes nedsat i en nær Fremtid.

Kommissionen skal have til Hovedopgave at fremkomme med Forslag til en Reform af Seminarieundervisningen, hvorom der som bekendt fra flere Sider har været fremsat Krav. Den skal derunder navnlig overveje Spørgsmaalet om, hvorvidt Undervisningen skal strække sig over fire Aar i Stedet for som nu over tre Aar. Ved siden heraf vil den antagelig kome til at beskæftige sig med andre Spørgsmål vedrørende Folkeskolen, bl. a. om Oprettelse af et Statsseminarium for Kvinder, hvorom der gentagne Gange har været indsendt Andragende til Regeringen, og om Folkeskolelærerinde-Uddannelsen.

Lolland-Falsters Stifts-Tidende, 9. marts 1915.

Renskrift.

Seminarieuddannelsen. Den tidligere bebudede Kommission angaaende Uddannelsen paa Seminarierne kan ventes nedsat i en nær Fremtid. Kommissionen skal navnlig overveje Spørgsmaalet om, hvorvidt Undervisningen skal strække sig over fire Aar i Stedet for som nu over tre Aar. Ved Siden heraf vil den antagelig komme til at beskæftige sig med andre Spørgsmaal vedrørende Folkeskolen, bl. a. om Oprettelse af et Statsseminarium for Kvinder.

Ribe Stifts-Tidende, 9. marts 1915.

I juli måned 1915 meddeler "**Skive Folkeblad**" således, at tilgangen til seminarierne er aftagende. Enkelte seminarier opnåede kun et "kummerligt" elevantal til den kommende 1. seminarieklasse.

Tilgangen til Seminarierne i Aftagende. Tilgangen til Seminarierne er i Aftagende, meddeler "Holstebro Av." Der indstilledes til Optagelsesprøven i Aar ca. 420 og optoges ca. 375 paa samtlige Seminarier, et Antal, der sikkert i Længden vil være for ringe til at tilfredsstille det aarlige Behov af Lærerkæfter (mandlige og kvindelige). Enkelte Seminarier opnaaede kun et kummerligt Elevantal til den kommende 1. Seminarieklasse.

Skive Folkeblad, 31. juli 1915.

Tilgangen til Seminarierne i Aftagende. Tilgangen til Seminarierne er i Aftagende, meddeler "Holstebro Av.". Der indstilledes til Optagelsesprøven i Aar ca. 420 og optoges ca. 375 paa samtlige Seminarier, et Antal, der sikkert i Længden vil være for ringe til at tilfredsstille det aarlige Behov af Lærerkæfter (mandlige og kvindelige). Enkelte Seminarier opnaaede kun et kummerligt Elevantal til den kommende 1. Seminarieklasse.

Renskrift.

Kultusminister, **Keiser-Nielsen**, fremsætter i det nye år i folketinget forslag til nedsættelse af den kommende kommission.

Nedsættelse af en Seminariekommission.

Kultusminister *Keiser-Nielsen* har i Folketinget fremsat Forslag om Nedsættelse af en Kommission med det Hverv at tage Læreruddannelsen paa Seminarierne op til Overvejelse og Drøftelse og eventuelt udarbejde Forslag til en ændret Ordning af samme og andre herhen hørende Forhold.

Lovforslagets Fremkomst skyldes Ønsket om at imødekomme de i de senere Aar saavel i som udenfor Rigsdagen oftere fremsatte Ønsker om, at Læreruddannelsen paa Seminarierne og andre Ordningen af vore Seminarieforhold vedrørende Spørgsmaal, derunder Spørgsmaalet om Oprettelse af et Statsseminarium for Kvinder og om Privatseminariernes og de ved samme virkende Læreres og Lærerinders Stilling, maatte blive gjort til Genstand for en indgaaende Overvejelse i en Kommission.

Kommissionens Medlemsantal er foreslaaet fastsat til 25. Tallet er blevet saa stort, fordi Ministeriet ønsker at indsætte i Kommissionen dels en fyldig Repræsentation for saavel Stats- og Privatseminarierne som for forskellige af de vigtigste almindelige Skoleformer dels Repræsentanter for anden Sagkundskab og for forskellige særlige Skoleinteresser.

Berlingske politiske- og Advertissementstidende, 18. januar 1916.

Der fremsættes konkrete forslag til kommissionens størrelse og arbejdsområde, samt at den skal være færdig med sit arbejde inden 1. december
"Ribe-avisen" fremhæver direkte spørgsmålet om oprettelse af et statsseminarium for kvinder.

Seminariekommissionen.

Folketingets Udvalg

angaaende Seminariekommisjonen har i Gaar afgivet Betænkning. Radikale og Socialdemokrater stiller Forslag om, at Medlemstallet sættes til 19, medens Sammensætningen, herunder Antallet af Rigsdagsmænd, forbliver uforandret. Desuden foreslaas det, at Kommissionen skal have tilendebragt sit Arbejde inden 1. Decbr. d. A. Venstre og Højre foreslaar som tidligere meddelt, at Medlemstallet sættes til 15, der alle vælges af Kultusministeren; man mener ogsaa, at Kommissionens Arbejde bør tilendebringes inden 1. Decbr. i Aar. Iøvrigt udtaler man, at uafhængigt af, hvilket Resultat, der kommer ud af Kommissionens Arbejde, bør Kravene om forøget Tilskud til Privatseminarierne og om forbedrede Lønninger ved Statsseminarierne imødekommes allerede i denne Samling.

Seminariekommissionen.

Folketingets Udvalg

angaaende Seminariekommisjonen har i Gaar afgivet Betænkning. Radikale og Socialdemokrater stiller Forslag om, at Medlemstallet sættes til 19, medens Sammensætningen, herunder Antallet af Rigsdagsmænd, forbliver uforandret. Desuden foreslaas det, at Kommissionen skal have tilendebragt sit arbejde inden 1. Decbr. d. A. Venstre og Højre foreslaar som tidligere meddelt, at Medlemstallet sættes til 15, der alle vælges af Kultusministeren; man mener ogsaa, at Kommissionens Arbejde bør tilendebringes inden 1. Decbr. i Aar. Iøvrigt udtaler man, at uafhængigt af, hvilket Resultat, der kommer ud af Kommissionens Arbejde, bør Kravene om forøget Tilskud til Privatseminarierne og om forbedrede Lønninger ved Statsseminarierne imødekommes allerede i denne Samling.

Holstebro Dagblad, 1. marts 1916.

Renskrift.

Seminarieuddannelsen. Den tidligere bebudede Kommission angaaende Uddannelsen paa Seminarierne kan ventes nedsat i en nær Fremtid. Kommissionen skal navnlig overveje Spørgsmålet om, hvorvidt Undervisningen skal strække sig over fire Aar i Stedet for som nu over tre Aar. Ved Siden heraf vil den antagelig komme til at beskæftige sig med andre Spørgsmaal vedrørende Folkeskolen, bl. a. om Oprettelse af et Statsseminarium for Kvinder.

Ribe Stifts-Tidende, 9. marts 1916.

”Horsens Avis” meddeler, at lærerforeningen til ministeriet har indsendt andragende om at oprette flere statsseminarier, samt at disse må blive åbnet for kvinder.

Man har dermed forladt tanken om oprettelse af egentlige kvindeseminarier.

Statsseminarierne.
Der er i disse Dage fra Lærerforeningen indsendt et Andragende til Ministeriet om, at man vilde skride til Oprettelsen af et eller flere Statsseminarier. Desuden anmoder Andragendet om, at Seminarierne maa blive aabnede for Kvinder.

Horsens Avis, 26. maj 1916.

Statsseminarierne.

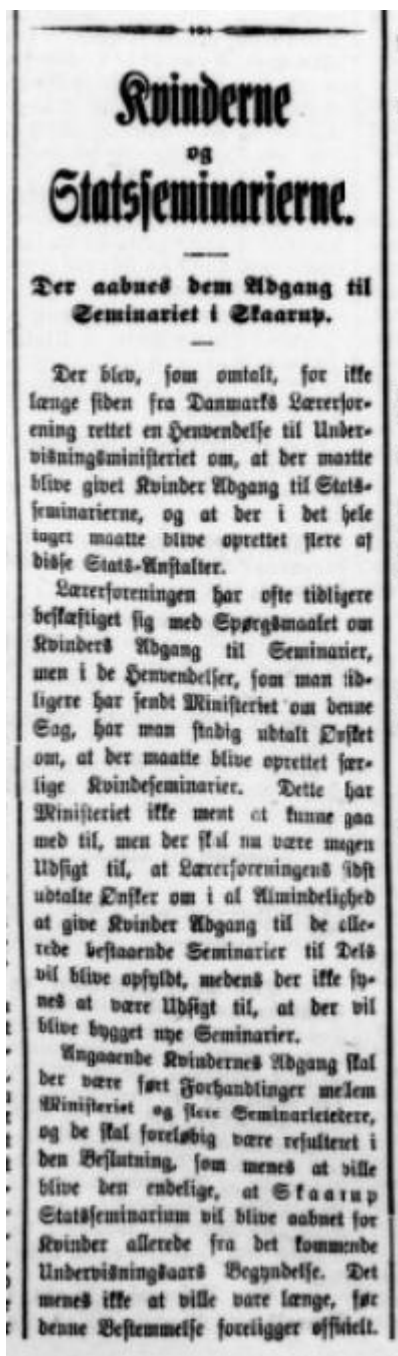
Der er i disse Dage fra Lærerforeningen indsendt et Andragende til Ministeriet om, at man vilde skride til Oprettelsen af et eller flere Statsseminarier. Desuden anmoder Andragendet om, at Seminarierne maa blive aabnede for Kvinder.

Renskrift.

Statsseminarierne.
Der er i disse Dage fra Lærerforeningen indsendt et Andragende til Ministeriet om, at man vil skride til Oprettelsen af en eller flere Statsseminarier, idet Manglen paa disse skal være ganske overordentlig følelig. Desuden anmoder Andragendet om, at Seminarierne maa blive aabnede for Kvinder. I tidligere Andragender har man anmodet om, at der maatte blive oprettet særlige Stats-Kvindeseminarier, men den Tanke har man altsaa nu forladt.

Ærø Avis, 27. maj 1916.

Der synes nu at være truffet en beslutning om optagelse af kvinder på seminarierne. "Skive Folkeblad" kan således den 31. maj 1916 meddele, at "Skaarup Statsseminarium" som det første vil blive åbnet for kvinder allerede fra og med det kommende skoleår 1916/17. Derimod synes forslaget om oprettelse af kvindeseminarier at være afvist.

Skive Folkeblad, 31. maj 1916.

Kvinderne og Statsseminarierne.

Der aabnes dem adgang til Seminariet i Skaarup.

Der blev, som omtalt, for ikke længe siden fra Danmarks Lærereforening rettet en Henvendelse til Undervisningsministeriet om, at der maatte blive givet Kvinder Adgang til Statsseminarierne, og at der i det hele taget maatte blive oprettet flere af disse Stats-Anstalter.

Lærereforeningen har ofte tidligere beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Kvinders Adgang til Seminarier, men i de Henvendelser, som man tidligere har sendt Ministeriet om denne Sag, har man stadig udtalt Ønsket om, at der maatte blive oprettet særlige Kvindeseminarier. Dette har Ministeriet ikke ment at kunne gaa med til, men der skal nu være megen Udsigt til, at Lærereforeningens sidst Udtalte Ønsker om i al Almindelighed at give Kvinder Adgang til de allerede bestaaende Seminarier til Dels vil blive opfyldt, medens der ikke synes at være Udsigt til, at der vil blive bygget nye Seminarier.

Angaaende Kvindernes Adgang skal der være ført Forhandlinger mellem Ministeriet og flere Seminarietedere, og de skal foreløbig være resulteret i den beslutning, som menes at ville blive den endelige, at Skaarup Statsseminarium vil blive aabnet for Kvinder allerede fra det kommende Undervisningsaars Begyndelse. Det menes ikke at ville vare længe, før denne Bestemmelse foreligger officielt.

Renskrift.

Også "Ærø Avis" kommenterer den nye beslutning. Heraf fremgår det desuden, at der ikke vil blive givet adgang for kvinder til andre af statens seminarier.

Kvinderne og Statsseminarierne.

Der aabnes dem Adgang til Seminarlet i Skaarup.

Der blev jo, som for ikke længe siden omtalt, fra Danmarks Lærforening rettet en Henvendelse til Undervisningsministeriet om, at der maatte blive givet Kvinder Adgang til Statsseminarierne, og at der i det hele taget maatte blive oprettet flere af disse Stats-Anstalter.

Lærforeningen har ofte tidligere beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Kvinders Adgang til Seminarier, men i de Henvendelser, som man tidligere har sendt Ministeriet om denne Sag, har man stadig udtalt Onsket om, at der maatte blive oprettet særlige Kvindeseminarier. Dette har Ministeriet ikke ment at kunne gaa med til, men efter hvad vi erfarer, skal der nu være megen Udsigt til, at Lærforeningens sidst udtalte Onsker om i al Almindelighed at give Kvinder Adgang til de allerede bestaaende Seminarier til Dels vil blive opfyldt, medens der ikke synes at være Udsigt til, at der vil blive bygget nye Seminarier.

Angaaende Kvindernes Adgang, skal der være ført Forhandlinger mellem Ministeriet og flere Seminarier, og Forhandlingerne skal foreløbig være resulteret i den Beslutning, som menes at ville blive den endelige, at Skaarup Statsseminarium vil blive aabnet for Kvinder allerede fra det kommende Undervisningsaars Begyndelse. Det menes ikke at ville vare længe, før denne Bestemmelse foreligger officielt. Der vil derimod ikke blive givet Kvinder Adgang til at søge de andre af Statens Seminarier.

”Den bornholmske presse” omtale også det nye initiativ - optagelse af kvinder. Det nævnes dog, at dette vil kræve yderligere bevillinger, da der skal ansættes håndgernings- og gymnastiklærerinder.

**Kvinders Adgang
til
Skaarup
Statsseminarium.**

Som tidligere meddelt har Hovedbestyrelsen for „Danmarks Lærereforening” rettet en Henvendelse til Undervisningsministeriet om at give Kvinder Adgang til Statens Seminarier, hvor Undervisningen som bekendt er betydelig billigere end paa Privatseminarierne. Sigeledes har Dr. Eduard Varsen anmodet Ministeriet om, at Kvinder fremtidig maa kunne optages paa Statsseminariet i Skaarup.

Undervisningsministeren har ifl. „Polit.” stillet sig meget velvilligt til Tanken, som utvivlsomt vil blive realiseret. Om det kan ske inden 10de Juni, da Fristen for Indmeldelserne udløber, er imidlertid endnu ikke afgjort, da forskellige Forhold ved Undervisningen først maa ordnes. Ved Statsseminariet er der som bekendt ikke ansat Lærere; skal Kvinder have Adgang, vil der imidlertid blive Brug for Haandgernings- og Gymnastik-

lærerinder, hvad der vil kræve en Bevilling.

For øvrigt er der i Øjeblikket kun Tale om Seminariet i Skaarup, idet ingen andre Forstandere end Dr. Varsen har andraget om at maatte optage kvindelige Elever.

**Kvinders Adgang
til
Skaarup
Statsseminarium.**

Som tidligere meddelt har Hovedstyrelsen for ”Danmarks Lærereforening” rettet en Henvendelse til Undervisningsministeriet om at give Kvinder Adgang til Statens Seminarier, hvor Undervisningen som bekendt er betydelig billigere end paa Privatseminarierne. Sigeledes har Dr. Eduard Larsen anmodet Ministeriet om, at Kvinder fremtidig maa kunne optages paa Statsseminariet i Skaarup.

Undervisningsministeren har ifl. ”Polit”, stillet sig meget velvilligt til Tanken, som utvivlsomt vil blive realiseret. Om det kan ske inden 10de Juni, da Fristen for Indmeldelserne udløber, er imidlertid endnu ikke afgjort, da forskellige Forhold ved Undervisningen først maa ordnes. Ved Statsseminariet er der som bekendt ikke ansat Lærere; skal Kvinder have Adgang, vil der imidlertid blive Brug for Haandgernings- og Gymnastik-

lærerinder, hvad der vil kræve en Bevilling.

For øvrigt er der i Øjeblikket kun tale om Seminariet i Skaarup, idet ingen andre Forstandere end Dr. Larsen har andraget om at maatte optage kvindelige Elever.

”Berlingske” fremhæver, at det vil være en stor fordel for kvindelige elever at blive optaget på et statsseminarium, da prisen her kun er 40 kr. pr. år, ligesom der er fripladser. Det må indirekte betyde, at prisen for at få en læreruddannelse på et privatseminarium må være en del højere.

Kvinder paa Statsseminarierne.

Da Undervisningen paa Statens Seminarier kun koster 40 Kr. aarlig, ligesom der ogsaa er Fripladser, er det klart, at det vilde være en stor Fordel for Lærerinderne, om de kunde faa deres Uddannelse paa Statens Seminarier.

Danmarks Lærertorening har nu for en Tid siden andraget om, at der maa blive givet Kvinderne Adgang til Statsseminarierne. Dr. phil. Eduard Larsen, der er Forstander for Skaarup-Seminariet, har taget sig kraftigt af Sagen, og det forlyder, at Andragendet i de nærmeste Dage vil blive bevilget for Skaarup-Seminariets Vedkommende. De andre Seminarier vil da sikkert følge efter.

Berlingske Politiske- og Advertissementstidende, 7. juni 1916.

Undervisningsministeren har nu meddelt, at han på næste finanslov vil søge om bevilling til ansættelse af håndgernings- og gymnastiklærerinder på **Skaarup Seminarium**.

Det meddeles samtidigt, at forstanderne på **Jelling** og **Randers** (*journalistens skrivefejl – der skulle have stået **Ranum***) seminarier har modtaget samme tilbud, mens det 4. statsseminarium, **Jonstrup**, ikke vil blive åbnet for kvinder, da alle elever her bor på seminariet.

Det oplyses nu, at der er stor nedgang i antallet af ansøgere til seminarierne.

Kvinder paa Skaarup Seminarium.

Undervisningsministeren har meddelt Forstanderen for Skaarup Statsseminarium, Dr. phil. Ed. Larsen, at han paa næste Finanslov vil søge Bevilling til Haandgernings- og Gymnastiklærerinder paa Skaarup Seminarium, der saaledes, om Bevillingen gives, vil aabne sine Døre for kvindelige Elever til næste Undervisningsaar.

Samtidig har Ministeren ifølge „Politiken“ tilskrevet Forstanderne paa Seminarierne i Jelling og Randers, at den samme Ordning vil kunne træffes dér.

Det fjerde Statsseminarium, Jonstrup, vil derimod ikke blive aabnet for Kvinder, da Eleverne dér bor paa selve Skolen.

Kvindernes Adgang til Statsseminarierne.

Vil der ikke blive Plads nok paa de tre, vil der blive bygget et til.

Der har længe været klaget over, at Kvinderne ikke havde samme Adgang som Mænd til at blive uddannet til Lærergerning, idet Statens Seminarier hidtil har været forbeholdt Mændene, og Kvinderne har været henvist til de dyrere Privatseminarier. I Ministeriet har man i nogen Tid beskæftiget sig med dette Spørgsmaal, og Overvejelserne er, som vi kort meddelte i Gaar, resulteret i, at Regeringen har taget det principielle Standpunkt at aabne Statens Seminarier for Kvinder i samme Udstrækning som for Mænd. En Undtagelse vil alene Jonstrup Seminarium komme til at danne, idet det ikke anses for egnet, da Eleverne bor paa selve Skolen. Paa de andre Statsseminarier vil der derimod blive ganske samme Adgang for Kvinder som for Mænd under Forudsætning af, at Forstanderne ikke sætter sig derimod.

Fra Forstanderen paa Skaarup Statseminarium, Dr. Ed. Larsen, foreligger der jo allerede et Andragende om at maatte optage kvindelige Elever, og dette Seminarium bliver saa rimeligvis det første, der aabner sine Døre for Kvinderne. Der er allerede to, der har ønsket Optagelse i Aar.

Reformen vil medføre, at der maa ansættes nogle Lærerinder ved Statseminarierne, bl. a. i Gymnastik og Haandgerning, og de nødvendige Penge hertil vil Undervisningsminister Kejser-Nielsen, som vi meddelte i Gaar, søge paa Finansloven. Det er jo muligt, at der ikke bliver Plads nok paa de nuværende Statseminarier i Skaarup, Jellinge og Ranum til alle de Kvinder, der melder sig, og at det med Tiden vil blive nødvendigt at opføre endnu et Statseminarium. Men det Skridt, Regeringen nu har besluttet sig til, er i hvert Fald et Skridt i den rigtige Retning.

Fyns Venstreblad, 20. juni 1916.

Statseminarierne.

Kvindens Adgang. — Stærk Nedgang i Elevtallet.

København, Onsdag.

Medens Jonstrup Seminarium ikke kan optage Kvinder foreløbigt, fordi Eleverne bor paa Seminariet, har Ministeriet som tidligere nævnt forespurgt de tre andre Seminarier, Skaarup, Jelling og Ranum, om de var villige til at optage kvindelige Elever. Jelling har endnu ikke bestemt sig, men de to andre har svaret Ja, og Ministeriet vil da søge Bevilling til Ansættelse af to Lærerinder i Haandgerning og Gymnastik ved Skaarup og Ranum.

Da Tiden er saa langt fremskreden, vil den nye Ordning imidlertid først kunne træde i Kraft til næste Skoleaar.

Iøvrigt er der Plads nok paa Seminarierne.

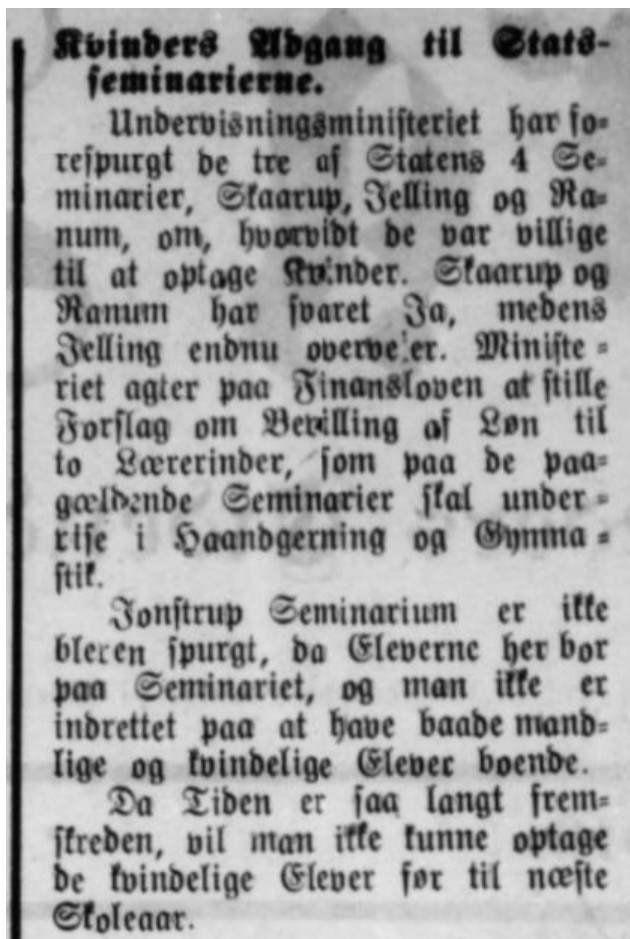
Tidligere har der meldt sig indtil 800 Elever til Optagelsesprøverne, men iaar har der efter Forlydende næppe meldt sig 400.

Det menes, at Paragraf 8 Sagerne i Forbindelse med de mange Militærindkaldelser er Aarsagerne til Nedgangen.

John.

Fyens Stiftstidende, 6. juli 1916.

Et stort antal af landets aviser bringer tilsvarende artikler/indlæg om de nye initiativer med kvinder på seminarierne. Man venter nu på en endelig afgørelse, men det menes, at tiden er så fremskreden at optagelse af kvinder først kan blive aktuelt fra næste skoleår.

Kalundborg Avis, 6. juli 1916.

Kvindens Adgang til Statsseminarierne.

Undervisningsministeriet har forespurgt de tre af Statens 4 Seminarier, Skaarup, Jelling og Ranum, om, hvorvidt de var villige til at optage Kvinder. Skaarup og Ranum har svaret Ja, medens Jelling endnu overvejer. Ministeriet agter paa Finansloven at stille Forslag om Bevilling af Løn til to Lærerinder, som paa de paa-gældende Seminarier skal undervise i Haandgerning og Gymnastik.

Jonstrup Seminarium er ikke bleven spurgt, da Eleverne her bor paa Seminariet, og man ikke er indrettet paa at have baade mandlige og kvindelige Elever boende.

Da Tiden er saa langt fremskreden, vil man ikke kunne optage de kvindelige Elever før til næste Skoleår.

Renskrift.

Det vækker tilsyneladende en del misundelse, at tilladelsen til kvindelige elever gives til **Skaarup Seminarium**. I "**Horsens Social-Demokrat**" bringes en længere artikel, hvor man dels argumentere mod at omdanne **Ribe Seminarium** til et statsseminarium for kvinder, ligesom man i stedet for fremhæver Horsens som det ideelle sted for et nyt statsligt kvindeseminarium

Et Statsseminarium for Kvinder i Horsens?

Det lader virkelig til, at det nu skal blive til Alvor med Statsseminarier for Kvinder. Der tales frem, og der tales tilbage; der har været Tale om at give Kvinder Adgang til Skaarup Seminarium, med andre Ord: man har tænkt at gøre det til et Fællesseminarium; der tales om at omdanne et af de private Fællesseminarier til Statsseminarium for Kvinder, og her har man særlig fæstet sin Tanke ved Fællesseminariet i Ribe.

Var det nu ikke langt rimeligere, om det blev et af de allerede bestaaende *Kvindeseminarier*, der blev Statsseminarium?

Vilde det ikke være rimeligt, om et Kvindeseminarium, ogsaa et Statsseminarium, blev ledet af en Kvinde? Men da det vel maa anses for sandsynligst, at den samme Forstander, som i Forvejen leder det Seminarium, der tænkes omdannet til Statsseminarium, ogsaa i Fremtiden vil vedblive at gøre det, og da denne paa Fællesseminariet i Ribe er en Mand, skulde man vel mene det rimeligst, at det blev et af de allerede bestaaende Kvindeseminarier, der blev udset til at skulle være Statsseminarium.

at skulle være Statsseminarium.

Dersom Fællesseminariet i Ribe bliver foretrukket, vil det rimeligvis være ensbetydende med, at de tre Privatseminarier i Jylland maa nedlægges. Det vilde sikkert føles som et Savn, ikke alene af Byen, men ogsaa af det ret store Opland, om vi for Fremtiden maatte undvære vort Seminarium her i Horsens.

Det tager sig saa meget mere mærkeligt ud, at det netop skal være Seminariet i Ribe, man har tænkt sig som Landets første Statsseminarium for Kvinder, som der f. Ex. i Aar kun er 1 — én — Kvinde, der indstiller sig til Examen dér.

Af flere Grunde vil Horsens være at foretrække. Her er et stort Opland, Byen ligger saa nogenlunde centralt, og vi har her et udmærket Seminarium, som oven i Købet selv ejer sin Bygning.

Desuden har det ikke saa lidt at betyde for en By, at der i den findes en saadan Undervisningsanstalt.

Byens unge Piger, som vil uddanne sig som Lærerinder, har den store Fordel i de strænge Læseaar at kunne opholde sig i deres Hjem; og hvor meget det har at sige, kan vanskeligt udmaales hverken i aandelig eller i materiel Henseende.

Byens Borgere kunde let komme til at fortryde, om de ikke i Tide gjorde noget for at faa Lov til at beholde deres Kvindeseminarium, og om de ikke vilde gøre alt, hvad de kan, for at udvirke, at det bliver et Statsseminarium.

Det kunde sikkert være paa sin Plads til Rigsdagen at indsende et Andragende herom, forsynet med saa mange Underskrifter som muligt. 32.

Horsens Social- Demokrat, 1. juli 1916.

Den 7. august 1916 bringer "Nationaltidende" en oplysende artikel om omkostningerne for kvinder i forbindelse med en seminarieuddannelse på et privatseminarium. Prisen er et forholdsvis stort beløb sammenlignet med en tilsvarende uddannelse på et statsseminarium. Endvidere redegøres der for de økonomiske forhold, der venter en færdiguddannet kvindelig lærer.

Kvindelige Erhverv. Kommunelærerinde.

Uddannelsen til Folkeskolelærerinde foregaar paa Seminarierne og er 3-aarige. Forud for Optagelsen paa Seminariet gaar et Præparandaar, i hvilket den vordende Lærerinde dels hører paa Undervisningen, dels forsøgsvis selv underviser mindst 2 Timer daglig i en Kommune- eller Privatskole for saa til sidst at faa en ved Optagelsen paa Seminariet nødvendig Attest for at være godt egnet for Skolegerningen.

Hidtil har Kvinder ikke haft Adgang til Statsseminarierne, men har udelukkende været henvist til de dyrere private Institutioner. Her i Byen faar iøvrigt de to mest kendte Kvindeseminarier, Frøken Zahles og Frøken Femmers, aarlig bevilget en Sum paa Finansloven til Fripladser. Uddannelsen er ret kostbar, idet Betalingen for Undervisningen paa Privatseminarierne er 20 Kr. maanedlig og hertil kommer yderligere en samlet Udgift til Bøger og andre Undervisningsmaterialer, der næppe kan sættes lavere end 200 Kr. + 20 Kr. i Eksamensgebyr. Sandsynligvis vil Undervisningen paa Statens Seminarier (Jonstrup Seminarium dog undtaget) imidlertid blive tilgængelig for Kvinder allerede til Skoleaaret 1917's Begyndelse.

Efter bestaaet Eksamen bliver den unge Pige først Vikar og skal som saadan være til Disposition fra 8 Morgen til 6 Aften. Nogen egentlig Statistik over det gennemsnitlige Antal Timer for Vikarerne findes ikke, men mindre end 4 Timer daglig (à 90 Øre Timen) er der ikke Fare for at en Vikar maa nøjes med.

Vikartiden i København er for Lærere for Tiden $1\frac{1}{2}$ Aar, for Lærerinder ca. $2\frac{3}{4}$ Aar.

Efter Vikartidens Udløb bliver den kvindelige Vikar ansat som Timelærerinde. Hun faar som saadan ogsaa 90 Øre Timen, men har sine faste ugentlige Timer. Maaneden regnes til 4 Uger, en Timelærerinde med 36 Timer ugentlig faar altsaa en Maanedsgage paa $90 \cdot 4 \cdot 36 = 129,60$ Kr. Hun faar fuld Gage i Ferierne. Timelærerinderne har naturligvis ikke alle lige mange Timer, det ugentlige Antal varierer mellem 34 og 36.

Efter 3 Aars Forløb, regnet fra Nytaar, avanceres der til fast Ansættelse. Begyndelsesgagen for fastansatte Lærerinder er 1500 Kr., stigende til 2600 (fastansatte Lærere be-

Fortsættes >>>

gynder med 1800 og stiger til 3600 Kr.).

Indenfor Skolevæsenet kan Kvinder naa de samme Stillinger som Mænd; der er for Tiden en Række kvindelige Inspektører.

De kvindelige Viceinspektører lønnes som almindelige Lærerinder, men de faar det ugentlige Antal Timer nedsat fra 36 til 30 uden Nedgang i Gagen, endvidere faar de fri Bolig, Lys og Brændsel (ansat til 500 Kr.). De mandlige Viceinspektører har 600 Kr. ekstra og intet ellers udover den almindelige Lærertiløn (de kan altsaa stige til 4200 Kr.).

Mandlige og kvindelige Inspektører er ens stillede. Begyndelsesgagen er 3600 Kr., stigende til 4200 Kr. + fri Bolig, Lys og Brændsel, der maa anslaaes *mindst* til 800 Kr.

Nationaltidende, 7. august 1916.

Der sker ikke meget i resten af skoleåret 1916/17 vedrørende den endelige godkendelse af kvinders mulige optagelse på statsseminarierne.

Der annonceres nu i aviserne efter ansøgere til optagelsesprøven i juli 1917.

**Skaarup
Statsseminarium.**

Optagelse af mandlige og kvindelige Elever finder Sted ved Prøve, der afholdes Mandag d. 2. Juli d. A. og følgende Dage.

Indmeldelse til denne Prøve, ledsaget af fornødne Attester og en Kendelse af 10 Kr., sker inden 1. Juni d. A. 1368

Eleverne betaler for Værelse i Bven ca. 25 Kr. Kvartalet; for Kost ca. 1 Kr. 25 Øre pr. Dag. Undervisningspengene udgør 40 Kr. aarlig.

Til ubemidlede, flinke Elever vder Staten Understøttelse og Nedsættelse i Undervisningspengene.

Aarsberetning og alle Oplysninger tilsendes af Forstanderen.

Dr. Eduard Larsen.
Statsseminariet, Skaarup.

Fyns Venstreblad, 29. april 1917.

Den samlede opgørelse over antallet af ansøgere på landsbasis til seminarierne viser en tilbagegang – en tendens der er fortsat fra de senere år.

Ifølge indlæg i ”Lolland-Falsters Stifts-Tidende” den 9. juni 1917 er det endelige tal dog endnu ikke opgjort.

Tilgangen til Seminarierne.

I de sidste 45 Aar har man i skole-interesserede Kredse med megen Styrke hævdedet, at Tilgangen af nye Lærere-mener til Seminarierne ikke paa langt nær var saa stor som ønskelig, og at man, hvis Forholdet ikke bedrede sig, kunne komme til at staa overfor en følelig Lærermangel.

I 1911 meldte der sig til Optagelse paa Seminarierne ialt 1069 hvoraf optoges 851. 1912 var Tallene 985 og 768 og siden da er Antallet stadig stærkt nedadgaaende. I Fjor optoges saaledes kun 447 og netop i disse Dage har Seminarierne indsendt Meddelelse om Resultaterne fra Optagelsesprøverne i Aar. Det nøjagtige Tal kan endnu ikke opgives, men Tilgangen har været endnu mindre end i Fjor.

Tilgangen til Seminarierne.

I de sidste 45 aar har man i skole-interesserede Kredse med megen Styrke hævdedet, at Tilgangen af nye Lærere-mener til Seminarierne ikke paa langt nær var saa stor som ønskelig, og at man, hvis Forholdet ikke bedrede sig, kunne komme til at staa overfor en følelig Lærermangel.

I 1911 meldte der sig til Optagelse paa Seminarierne i alt 1069 hvoraf optoges 851. 1912 var Tallene 985 og 768 og siden da er Antallet stadig stærkt nedadgaaende. I Fjor optoges saaledes kun 447 og netop i disse Dage har Seminarierne indsendt Meddelelse om Resultaterne fra Optagelsesprøverne i Aar. Det nøjagtige Tal kan endnu ikke opgives, men Tilgangen har været endnu mindre end i Fjor.

Renskrift

Fortsættes>>

Hvad er Grunden? Vi har spurgt Formanden for Danmarks Lærerforening, Viceskoleledirektør H. C. Svane, hvori Grunden til det dette foruroligende Fænomen maa søges, og har faaet følgende Svar:

— Motivet er dobbelt. For det første — og det er den egentlige dybe Grund — er de økonomiske Vilkaar, der bydes en Lærer, af en saadan Art, at de kun kan vinke som en mægtig Advarsel mod at kaste sig over Lærergæringen.

Og den anden Hovedgrund er dette: Ingen Lærer vil under de nuværende for Lærerne saa usikre Forhold — jævnfør § 8 — raade de Unge til at gaa Lærervejen, naar de uden egen Skyld kan risikere en økonomisk Katastrofe.

Hvad er grunden? Vi har spurgt Formanden for Danmarks Lærerforening, Viceskoleledirektør H. C. Svane, hvori Grunden til det dette foruroligende Fænomen maa søges, og har faaet følgende Svar:

--- Motivet er dobbelt. For det første --- og det er den egentlige dybe Grund --- er de økonomiske Vilkaar, der bydes en Lærer, af en saadan Art, at de kun kan vinke som en mægtig Advarsel mod at kaste sig over Lærergæringen.

Og den anden Hovedgrund er dette: Ingen Lærer vil under de nuværende for Lærerne saa usikre forhold --- jævnfør § 8 --- raade de Unge til at gaa Lærervejen, naar de uden egen Skyld kan risikere en økonomisk Katastrofe.

Lolland-Falsters Stifts-Tidende, 9. juni 1917.

Renskrift.

Også "Socialdemokraten" beskæftiger sig med det dalende ansøgerantal og forsøger at finde årsagerne.

Avisen angiver ligefrem – at seminarierne affolkes! Tallene taler for sig selv:

1911 – 1089 meldte sig til optagelse – 851 blev optaget

1912 – 985 til optagelse – 768 blev optaget

1916 – kun 447 blev optaget

Seminarierne affolkes.

En meget stærk Nedgang. Hvad er Aarsagen?

I de sidste 4 Aar har man i skole-interesserede Kredse været meget betænkelig overfor den store Nedgang i Antallet af nye Lærere, og man hævder, at hvis Forholdet ikke bedrer sig, vil man i en meget nær Fremtid komme til at staa overfor en følelig Lærermangel.

For at belyse Forholdene nærmere, skal vi anføre følgende Tal: I 1911 mældte der sig til Optagelse i Seminarierne over hele Landet 1069 Elever, og af disse blev 851 optaget.

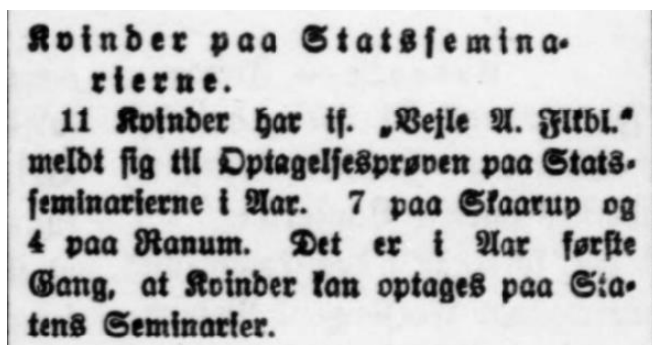
I 1912 var Tallene henholdsvis 985 og 768, og siden har Tallet været stærkt nedadgaaende.

I Fjor optoges saaledes kun 447 Elever, og netop i disse Dage har Seminarierne afgivet Beretning om Resultatet for i Aar, og det forlyder, at Tilgangen i Aar har været endnu mindre end i Fjor.

Den 23. juni 1917 offentliggøres antallet af kvinder, der har søgt om optagelse på 2 statsseminarier.

Er det mon kvindelige ansøgere, der skal vende tilgangen til seminarierne?

I alt 11 kvinder har søgt om optagelse – heraf 7 på **Skaarup Statsseminarium** og 4 på **Ranum Statsseminarium**.

Kvinder paa Statsseminarierne.
11 Kvinder har if. „Vejle A. Flkbl.“ meldt sig til Optagelsesprøven paa Statsseminarierne i Aar. 7 paa Skaarup og 4 paa Ranum. Det er i Aar første Gang, at Kvinder kan optages paa Statens Seminarier.

Kolding Folkeblad, 23. juni 1917.

Kvinder paa Statsseminarierne.

11 Kvinder har if. „Vejle A. Flkbl.“ meldt sig til Optagelsesprøven paa Statsseminarierne i Aar. 7 paa Skaarup og 4 paa Ranum. Det er i Aaar første Gang, at Kvinder kan optages paa Statens Seminarier.

Renskrift.

Det er ikke før i juli måned 1917, at aviserne kan bringe mere nyt. Således kan flere af dem i midten af juli 1917 meddele, at **Skaarup Statsseminarium** nu har modtaget den endelige bekræftelse på, at seminariet i det kommende skoleår, der starter i august, kan optage kvinder på lige fod med mænd.

”**Roskilde Dagblad**” er det første, der omtaler tilladelsen – dog ikke i en særlig positiv tone.

Indlægget slutter med ordene: ”Kvinderne har således atter overvundet en skanse af de mange, der spærrer vejen for ”**hunnernes horder**”.

Kvinderne paa Seminarierne.

Den endelige Tilladelse for
Kvinder til at besøge Semina-
rierne er nu givet.

Som man vil erindre, var der for et godt halvt Aar siden meget Røre om Spørgsmaalet: Kvinderne og Seminarierne. Man ønskede, at Kvinder, saavel som Mænd, skulde kunne faa Adgang til Statsseminarierne og de Gøder, som disse byder fremfor de private. Sagen kom til Behandling i Ministeriet, og man kunde med nogen Sikkerhed sige, at Tilladelsen vilde blive givet.

Nu er der, efter hvad vi erfarer, givet Skaarup Statsseminarium, der ligger i Sydfyn, nær ved Svendborg, Tilladelse til at modtage Kvinder som Elever, og denne Tilladelse vil allerede blive udnyttet nu ved det kommende Undervisningsaar. Der vil paa det nye Hold, der begynder efter Sommerferien, være flere kvindelige Elever.

Der er Sandsynlighed for, at dette Seminarium ikke bliver det eneste, der faar Lov til at aabne Dørene for Kvinderne, der saaledes atter har overvundet en Skanse af de mange, der spærrer Vejen for „Hunnernes Horder“.

Pr. B.

Kvinderne paa Seminarierne

Den endelige Tilladelse for
Kvinder til at besøge Semina-
rierne er nu givet.

Som man vil erindre, var der for et godt halvt Aar siden meget Røre om Spørgsmaalet: Kvinderne og Seminarierne. Man ønskede, at Kvinder, saavel som Mænd, skulde kunne faa Adgang til Statsseminarierne og de Gøder, som disse byder fremfor de private. Sagen kom til Behandling i Ministeriet, og man kunde med nogen Sikkerhed sige, at Tilladelsen vilde blive givet. Nu er der, efter hvad vi erfarer, givet Skaarup Statsseminarium, der ligger i Sydfyn, nær ved Svendborg, Tilladelse til at modtage Kvinder som Elever, og denne Tilladelse vil allerede blive udnyttet nu ved det kommende Undervisningsaar. Der vil paa det nye Hold, der begynder efter Sommerferien, være flere kvindelige Elever.

Der er Sandsynlighed for, at dette Seminarium ikke bliver det eneste, der faar lov til at aabne Dørene for Kvinderne, der saaledes atter har overvundet en Skanse af de mange, der spærrer Vejen for „Hunnernes Horder“.

Pr. B

Flere aviser følger op på den længe ventede tilladelse.

Den 13 Juli.

Kvinder paa Statsseminarierne.

Efter hvad Hovedstaden erfarer, er der nu givet Skaarup Seminarium Tilladelse til at modtage Kvinder som Elever. Allerede i det nye Undervisningsaar, der begynder efter Sommerferien, vil de første kvindelige Elever møde paa Seminariet.

Østsjællands Folkeblad, 14. juli 1917.

Den 13 Juli

Kvinder paa Statsseminarierne.

Efter hvad Hovedstaden erfarer, er der nu givet Skaarup Seminarium Tilladelse til at modtage Kvinder som Elever. Allerede i det nye undervisningsaar, vil de første kvindelige Elever møde paa Seminariet.

Renskrift.

Kvinderne paa Statsseminarierne.

Den endelig Tilladelse er nu givet.

Der er ifl. „Hovedst.“ nu givet Skaarup Statsseminarium Tilladelse til at modtage Kvinder som Elever, og denne Tilladelse vil allerede blive udnyttet ved det kommende Undervisningsaar. Der vil paa det nye Hold, der begynder efter Sommerferien, være flere kvindelige Elever.

Der er, skriver Bladet videre, Sandsynlighed for, at dette Seminarium ikke bliver det eneste, der faar Lov til at aabne Dørene for Kvinderne.

Fyens Stiftstidende, 14. juli 1917.

Kvinderne paa Seminarjerne.

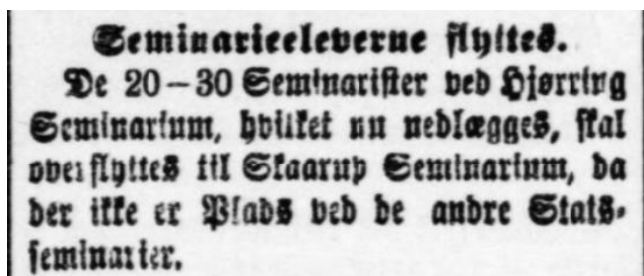
Som man vil erindre, var der for et godt halvt Aars Tid siden meget Røre om Spørgsmaalet: Kvinderne og Seminarjerne. Man ønskede, at Kvinder, saa vel som Mænd skulde kunne faa Adgang til Statsseminarierne og de Guder, som disse byder frem for de private. Sagen kom til Behandling i Ministeriet, og man kunde med nogen Sikkerhed sige, at Tilladelsen vilde blive givet.

Nu er den, efter, hvad vi erfarer, givet Skaarup Statsseminarium Tilladelse til at modtage Kvinder som Elever, og denne Tilladelse vil allerede blive udnyttet nu ved det kommende Undervisningsaar. Der vil paa det nye Hold, der begynder efter Sommerferien, være flere kvindelige Elever.

Ærø Avis, 14. juli 1917.

For **Skaarup Seminariums** vedkommende viser der sig pludselig en uventet mulighed for at afhjælpe det utilfredsstillende lave elevtal. **Hjørring Seminarium**, der er et privat seminarium, lukker, og eleverne skal overføres til Skaarup, som viser sig at være seminariet med størst ledig kapacitet.

Flytningen vækker naturligvis ikke begejstring hos Hjørring-eleverne. Der er langt fra Hjørring til Svendborg.

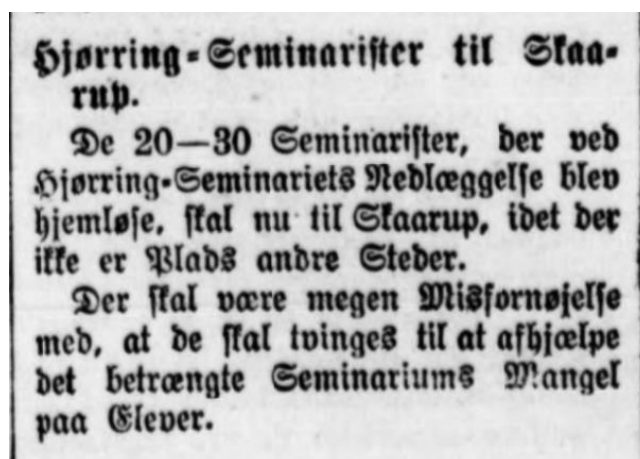
Seminarieeleverne flyttes.
De 20-30 Seminarister ved Hjørring Seminarium, hvilket nu nedlægges, skal overflyttes til Skaarup Seminarium, da der ikke er Plads ved de andre Statsseminarier.

Herning Folkeblad, 21. august 1917.

Seminarieeleverne flyttes.

De 20-30 Seminarister ved Hjørring Seminarium, hvilket nu nedlægges, skal overflyttes til Skaarup Seminarium, da der ikke er Plads ved de andre Statsseminarier.

Renskrift

Hjørring-Seminarister til Skaarup.
De 20-30 Seminarister, der ved Hjørring-Seminariets Nedlæggelse blev hjemløse, skal nu til Skaarup, idet der ikke er Plads andre Steder.
Der skal være megen Misfornøjelse med, at de skal tvinges til at afhjælpe det betrængte Seminariums Mangel paa Elever.

Randers Dagblad, 22. august 1917.

Hjørring-Seminarister til Skaarup.

De 20-30 Seminarister, der ved Hjørring-Seminariets Nedlæggelse blev hjemløse, skal nu til Skaarup, idet der ikke er plads andre Stedet.

Der skal være megen Misfornøjelse med, at de skal tvinges til at afhjælpe det betrængte Seminariums Mangel paa Elever.

Renskrift

Det kan være denne flytning, der er årsag til, at **de første 4 kvindelige elever** kan dimitteres fra **Skaarup Seminarium** allerede i 1919, da de kun kan have været elever i Skaarup i 2 år (seminarieuddannelsen varer på dette tidspunkt 3 år).

Årsagen kan dog også være, at de er uddannet på et privatseminarium, der ikke var godkendt til selv at afholde eksamen. Sådanne elever kunne aflægge deres afsluttende eksamen på et "godkendt" seminarium.

I starten af 1918 sker der endelig nyt i sagen om det ønskede statsseminarium for kvinder. Selvom foreløbig 2 af de 4 statsseminarier er blevet åbnet for kvindelige elever, er der stadig et stærkt ønske om et statsseminarium kun for kvinder. Der fremsættes nu et konkret forslag i folketinget

**Et Stats-
Kvindeseminarium.**

**Det kommer til at ligge
i Ribe.**

I Folketinget fremsatte Undervisningsminister *Keiser-Nielsen* i Gaar Lovforslag om Oprettelse af et Statsseminarium for Kvinder og om Køb af Privatseminariet i Ribe til dette Brug.

Købesummen for Seminariet med Grund, Inventar og Samlinger bliver 95,000 Kr. og Omkostningerne ved Handelens Berigtigelse. Ved Seminariet ansættes en Forstander eller Forstanderinde og 5 Lærere eller Lærerinder.

Driften af Kvindeseminariet skal begynde efter Sommerferien 1918.

•

Nationaltidende, 19. januar 1918.

Forslaget om **Ribe** som nyt hjemsted for et kvindeseminarium begrundes i flere artikler i pressen, bl. a. i "**Nationaltidende**" og "**Vestjyllands Social-Demokrat**", men der er ikke i alle kredse i **Ribe** stor begejstring. En af betingelserne er, at **Ribe** kommune skal bekoste en forbedret adgangsvej til seminariet, og dette vil blive for dyrt, mener man i byrådet – men som avisen antyder – forslaget bør ikke falde på grund af byrådets "**altfor udprægede fedtethed.**"

De vordende Lærerinder har hidtil været henvist til de 5 private Kvinde-seminarier og de 8 private blandede Seminarier. Men nu er Tilgangen af kvindelige Elever blevet saa stor — i de senere Aar betydeligt over 200 aarlig — at dette motiverer Oprettelsen af et nyt Seminarium, og det findes da rimeligt og retfærdigt, at ogsaa en Del af de kvindelige Seminarieelever faar Adgang til den økonomiske Fordel, som den langt billigere Uddannelse paa et Statsseminarium byder.

Man har valgt den foreslaaede Ordning for det første fordi Bekostningen er rimelig og Seminariet i Ribe godt bygget og velindrettet, dernæst fordi Seminariet paa Grund af sin afsides Beliggenhed var meget uheldigt stillet med Hensyn til Tilgang, og endelig fordi man ved at overtage Seminariet kan yde den i flere Henseender vanskelig stillede Ribe Kommune en værdifuld Hjælp. Hertil kommer, at Ribe ved sin Beliggenhed og historiske Betydning og ved Byens hele Karakter synes særlig egnet som Hjemsted for dansk Skoleundervisning.

Med Hensyn til Seminarieelevernes Uddannelse i praktisk Skolegerning er der truffet en tilfredsstillende Ordning med Ribe Byraad.

Statsseminarief.

Uden for Folketingets Dagsorden fremsatte Undervisningsministeren i Gaar det længe ventede Forslag om Oprettelse af et Statsseminarium for Kvinder i Ribe.

Det derværende Privatseminarium har som bekendt i flere Aar haft vanskeligt ved at klare sig, og det foreslaas derfor nu at imødekomme de ofte under Finanslovsbehandlingen fremsatte Ønsker om et Kvinde-Statsseminarium ved at lade Staten overtage dette.

For Bygningerne skal Staten betale 95,000 Kr.

Forslaget gaar uden Tvivl let igennem. Det bliver ikke paa Rigsdagen, det møder Vanskeligheder, men i Ribe. Der er nemlig knyttet den Betingelse til Forslaget, at Ribe Kommune skal grundforbedre Vejen til Seminariet, dersom Staten overtager dette. — Ribe Byraad er for nogen Tid siden gaaet med paa dette Forslag, men under Budgetbehandlingen var der ikke Stemning for Forslagene. De vilde blive for dyre, blev der sagt. Det vil dog være meningsløst, om Tanken om et Stats-Kvindeseminarium i Ribe skal strande paa det nuværende Byraads altfor udprægede Fedtethed.

Statsseminariet.

Uden for Folketingets Dagsorden fremsatte Undervisningsministeren i Gaar det længe ventede Forslag om Oprettelse af et Statsseminarium for Kvinder i Ribe.

Det derværende Privatseminarium har som bekendt i flere Aar haft vanskeligt ved at klare sig, og det foreslaaes derfor nu at imødekomme de ofte under Finanslovsbehandlingen fremsatte Ønsker om et Kvinde-Statsseminarium ved at lade Staten overtage dette.

For Bygningerne skal Staten betale 95.000 Kr.

Forslaget gaar uden Tvivl let igennem. Det bliver ikke paa Rigsdagen, det møder Vanskeligheder, men i Ribe. Der er nemlig knyttet den Betingelse til Forslaget, at Ribe Kommune skal grundforbedre Vejen til Seminariet, dersom Staten overtager dette. — Ribe Byraad er for nogen Tid siden gaaet med paa dette Forslag, men under Budgetbehandlingen var der ikke Stemning for Forslagene. De vilde blive for dyre, blev der sagt. Det vil dog være meningsløst, om Tanken om et Stats-Kvindeseminarium i Ribe skal strande paa det nuværende Byraads altfor udprægede Fedtethed.

Den 6. marts 1918 er forslaget om kvindeseminariet til både 2. og 3. behandling i Rigsdagen. Det vedtages uden ændringer, og er dermed klar til at blive realiseret. Der skal nu ansættes en forstander og et lærerkollegium.

Ribe, 7. Marts.

Loven om et Stats-Kvindese-minarium i Ribe færdig fra Rigsdagen. Forslaget om Oprettelse af et Stats Kvindeseminarium i Ribe var i Gaar til 2den Behandling i Landstinget og gik uden Ændringer, efter Anbefaling af Ejsing, til 3die Behandling, der har fundet Sted i Dag, ved hvilken Forslaget vedtoges og dermed gjordes *færdig fra Rigsdagen.*

Ribe Stifts-Tidende, 7. marts 1918.

Der opstår nye problemer. Den hidtidige forstander for det private seminarium i **Ribe** er en mand. Det er ikke i overensstemmelse med seminariets nye struktur, mener "**Dansk Kvindesamfund**".

Der afsendes derfor en skrivelse til ministeriet. Heri anføres det, at det vil være unaturligt til denne stilling at vælge en mand. Man fremsætter derfor ønske ("krav") om, at stillingen som ny forstander besættes med en kvinde, og det oplyses, at der findes mange udmærkede og dygtige kvinder, som ville kunne overtage en sådan stilling.

En Kvinde som Forstander for Ribe-Seminariet.

Der er i disse Dage fra Dansk Kvindesamfund tilgaaet Ministeriet et Andragende om, at den Forstander, der skal udnævnes for det nye Kvindeseminarium i Ribe, maa blive en Kvinde. Man gør opmærksom paa, at det vil være unaturligt til denne Stilling at vælge en Mand, og man peger paa, hvor mange udmærket dygtige Kvinder, der er, som vil kunne overtage en saadan Stilling. Dansk Kvindesamfund mener at turde haabe, at der tages Hensyn til deres Henstilling i denne Sag.

Sorø Amts-Dagblad, 11. april 1918.

En Kvinde som Forstander for Ribe-Seminariet.

Der er i disse Dage fra Dansk Kvindesamfund tilgaaet Ministeriet et Andragende om, at den Forstander, der skal udnævnes for det nye Kvindeseminarium i Ribe, maa blive en Kvinde. Man gør opmærksom paa, at det vil være unaturligt til denne Stilling at vælge en Mand, og man peger paa, hvor mange udmærket dygtige Kvinder, der er, som vil kunne overtage en saadan Stilling. Dansk Kvindesamfund mener at turde haabe, at der tages Hensyn til deres Henstilling i denne Sag.

Renskrift.

Kvindesamfundets indstilling bakkes dog ikke op fra alle sider.

Det nye Statsseminarium

En Adresse til Fordel for Forstander Noe-Nygaard.

Fra Kvindernes Side er der som bekendt sat stærke Kræfter i Bevægelse for at hidføre, at Forstanderen for det nye Stats-Kvindeseminarium i Ribe skal være en Kvinde.

Overfor dette er der nu kommen en modgaaende Bevægelse, idet en 3-Mands Deputation, — Lærerinde, Frk. Anna Larsson, Hørsholm, Lærer Folke Jacobsen, København, og Højskolelærer Th. Roust, Hadsten, forleden hos Undervisningsministeren har overrakt en Adresse, der udtaler Ønsket om, at Seminarieforstander Noe-Nygaard maa blive udnævnt til Forstander for Ribe-Seminariet efter hans indgivne Ansøgning.

Fyens Stiftstidende, 28. april 1918.

"Dansk Kvindesamfunds" ønske imødekommes dog. Der ansættes en kvindelig forstander, hvilket refereres i landets aviser.

Den lokale, "**Ribe Stifts-Tidende**", er dog ikke tilfreds. Der er lokale kredse, der gerne ville have bibeholdt den hidtidige forstander for privatseminariet, som var en mand.

Ribe Statsseminarium.
Forstanderinde for Horsens private Kvindeseminarium Frøken *Johanne Louise Mohr* er beskikket til Forstanderinde for Ribe Statsseminarium fra den 1. August.

Nationaltidende, 7. juni 1918.

Ribe, 7. Juni.
Ribe Statsseminarium for Kvinder. Under 3. Juni er Forstanderinde for Horsens private Kvindeseminarium Frk. *Johanne Louise Mohr* beskikket til Forstanderinde for Ribe Statsseminarium fra 1. August d. A. at regne.
— Det har været længe, inden Undervisningsministeren har kunnet få den Udsævnelse i Orden. Ansøgningsfristen udløb den 19. April, og det havde været nok saa hensynsfuldt mod den hidtilværende Forstander, om Ministeren havde ladet ham vide, at han *ikke* vilde blive Forstander i Stedet for ved uldne Talemaader at give ham Haab om Char.csr.

Ribe Stifts-Tidende, 7. juni 1918.

Som omtalt i flere tidligere artikler er søgningen til de danske seminarier generelt stærkt nedadgående. Dette er også gældende for **Skaarup Seminarium**, og kombineret med den store krise seminariet gennemgik på grund af ansættelsen af **dr. phil. Eduard Larsen** som forstander i 1915, er antallet af afgangselever fra **Skaarup Seminarium** særdeles ustabil i perioden 1910 – 1930.

Nedenstående tal er udledt fra bogen af **G. Schmidt Nielsen: "Skårup Seminarium 1803 – 1953"**. Den indeholder navne på alle dimittender i perioden 1903 – 1953.

År	Antal	Mænd/kvinder
1910	25 dimittender	kun mænd
1911	18 -	-
1912	16 -	-
1913	21 -	-
1914	29 -	-
1915	22 -	-
1916	27 -	-
1917	27 -	-
1918	12 -	-
1919	17 -	heraf 4 kvinder
1920	16 -	heraf 5 kvinder
1921	5 -	heraf 1 kvinde
1922	10 -	heraf 3 kvinder
1923	4 -	heraf 2 kvinder
1924	12 -	heraf 4 kvinder
1925	20 -	heraf 3 kvinder
1926	24 -	heraf 4 kvinder
1927	30 -	heraf 4 kvinder
1928	23 -	heraf 4 kvinder
1929	27 -	heraf 5 kvinder
1930	28 -	heraf 8 kvinder

På trods af tilladelsen i 1917 til optagelse af kvinder på statsseminarierne var i hvert fald **Skaarup Seminarium** fortsat et stærkt mandsdomineret seminarium.

De **4 første kvinder**, der blev dimitteret fra **Skaarup Statsseminarium** og dermed skabte historie, var:

Ellen Bohn, født den 1. juni 1898 i København.

Efter dimissionen flytter hun tilbage til København, hvor hun får et vikariat i Hellerup. Hun deltager i forskellig kursusvirksomhed. Senere vikariater på Grindsted Private Realskole og Øster Lindet Skole.

Den 1. september 1924 bliver hun fastansat på Stege Borger- og Realskole.

Agnes Larsen, født den 3. april 1898 i Vejle-Allested.

Forskellige vikariater. Fra 1927 ansat ved Fredericia Kommunale Skolevæsen, Dalegades Skole.

Ella Marie Svendsen, gift **Rasmussen**, født 6. december 1897 i Odense.

Forskellige kurser. Fra 1. august 1920 fast vikar ved Odense Kommunale Skolevæsen.

1. februar 1924 fastansat ved Jernbanegades Skole, Odense.

1. juni 1947 – 31. juli 1967, skoleinspektør på Hunderupskolen, Odense.

Medlem af Odense Byråd.

Martine Hermandine Tranberg, gift **Olsen**, født 4. juni 1894 i Gudhjem, Bornholm.

Ingen oplysninger om lærervirksomhed. Gift med enelærer på Staun Skole, Ålborg amt, hvor hun i folketællingerne er anført som husmoder.

Krisen omkring **Skaarup Statsseminarium** i forbindelse med ansættelsen af **dr. phil Eduard Larsen** i 1915 kombineret med den stærkt faldende tilgang til landets seminarier betød, at antallet af dimittender i **Skaarup** var af en utilfredsstillende størrelse, især i perioden 1918 – 1924 (*oversigt forrige side*).

Dette havde selvfølgelig stor betydning for de ellers traditionelle dimissionsbilleder med seminariets lærere bænket på forreste række og dimittenderne bagved.

Særligt afvigende er billederne fra 1921 (5 dimittender) og 1923 (4 dimittender), hvor man valgte kun at fotografere de afgående elever (*billeder næste side*).

Skaarup Statsseminariums 2 mindste årgange gennem seminariets 208 år.

Dimittendholdet 1921, 4 mandlige og 1 kvindelig elev.

Dimittendholdet 1923, 2 mandlige og 2 kvindelige elever.

Udarbejdet af Leif Andersen september/oktober 2019.